

INFORMATIEVE RAAD 10 NOVEMBER 2022

Notulen van de vergadering

Voorzitter: mevrouw H. van 't Riet

Griffier: de heer E.G. Bunt

Tevens aanwezig: de heer E. Bouwhuis (GL), de heer T.A.C. de Bruijn (GL), mevrouw N. van Engelen (GL), mevrouw Y. Yildiz-Kaya (GL), de heer W. Advokaat (OD), de heer J.A.C. van Heumen (OD), mevrouw N.C.F. Moors (OD), de heer H.J. Berkhout (D66), mevrouw S.E. Muijs (D66), de heer R. Poelwijk (D66), mevrouw O.U. Ramautarsing (D66), de heer H. Dijkman (VVD), de heer J.A. Jägers (VVD), de heer E.H. Timmer (VVD), de heer W.K. van Es (PvdA), de heer F.W. Geerts (PvdA), mevrouw S. Kuilman (PvdA), de heer E.S. den Heijer (OPD), de heer P.A. Prins (OPD), mevrouw A.R. van Marion (OnPD) en de heer M. Sannes (OnPD)

Vanuit het college aanwezig: wethouder J.D.W. Klaasse en wethouder J. Prins

1. **Opening en mededelingen door de voorzitter, vaststelling agenda**

De voorzitter heet iedereen om 20.22 uur van harte welkom. De vergadering is wat later begonnen vanwege technische strubbelingen rondom de livestream.

Agendapunt 7 Verordening voor de gemeentelijke adviescommissie voor de ruimtelijke kwaliteit wordt verdaagd omdat dit stuk nog niet helemaal rijp is voor besluitvorming.

Bij agendapunt 4 is ook een geheime bijlage. Is er behoefte om ook daarover te spreken?

Dat is het geval. Dan zal dat als laatste punt worden behandeld in een besloten vergadering.

2. **Mededelingen portefeuillehouder**

Er zijn geen mededelingen.

3. **Jaarverslag leerplicht**

D66 zegt dat de beantwoording van de vragen door het college vervolgvragen oproept. Er is een vraag gesteld over de werkwijze van het doornemen van de verzuimadministratie van de Diemense scholen dat dit een gemeentelijke taak is in het kader van de Leerplichtwet. Daar wordt het antwoord op gegeven dat de werkwijze bijdraagt aan de doelen van de Leerplichtwet maar dat is geen antwoord op de gestelde vraag. In het jaarverslag is ook te lezen dat de werkinstructie hopeloos verouderd is en het is een goede zaak dat daar in 2023 verandering in zal komen. In de beantwoording op de vraag over de **mazzelwerkwijze** wordt gesproken over het belang van het vermelden van geoorloofd verzuim. Er wordt gesteld dat dat in lijn is met de wetgeving maar de wetgeving is in de maak bij het ministerie en er is dus nog niks. Er is dus geen juridische basis en dat is zorgelijk. Bovendien zijn er maatschappelijk behoorlijke zorgen over negatieve effecten van een veel verdergaande registratie van verzuim van leerlingen dan nu het geval is. We gaat het om privacyzorgen en zorgen bij ouders van kinderen met een beperking of een chronische ziekte dat hun kind onterecht in een traject komt waar het niet hoort. De minister heeft aangegeven dat deze zorgen worden meegenomen bij het opstellen van het wetsvoorstel. Kan de wethouder een toelichting geven op hoe wordt gekeken naar de werkwijze? De werkwijze op het gebied van handhaving van de leerplicht dient te worden besproken in de commissie Sociaal op 31 januari aanstaande.

Ons Diemen constateert dat de huisbezoeken door corona niet door konden gaan. Toen was er ook nog afstemming met Amsterdam. Er wordt echter nu weer een achterstand opgelopen met huisbezoeken. Wanneer wordt dit weer opgestart?

Ouderenpartij Diemen meldt dat de fractie geen vragen heeft over het jaarverslag.

VVD leest op pagina 9 dat zelfs het Openbaar Ministerie in beeld komt bij het voortdurend verzuim. Ook is korting op de kinderbijslag een optie maar dat middel blijkt uiteindelijk niet te worden gebruikt in Diemen bij ernstig voortdurend verzuim. Door corona is er nu aandacht voor een mogelijk bredere inzet van afstandsonderwijs. Dat lijkt gevolgen te hebben voor de leerplichtambtenaren. Het is logisch dat er meer aandacht komt voor ziektemeldingen en het is goed om daar preventief te werken. Vroeger was schoolziekte een veel gebruikte term. Niet duidelijk wordt wat uiteindelijk de beoogde capaciteit wordt van het team Leerplicht maar er is meegekregen dat dit uiteindelijk gaat om 3 fte fulltime. Op pagina 23 staat dat de samenwerking met Leerplicht Amsterdam niet altijd even soepel verloopt. Wordt er niet vaker dubbel werk gedaan als er 2 teams bij zijn betrokken?

PvdA ziet de trend dat leerlingen meer kiezen voor een school naar eigen keuze. Als voorbeeld wordt de daling door De Vechtstreek genoemd daar het OSB wel een stijging laat zien. Het is dus maar de vraag of dat gegeven op komt. Thuis zitten in het ROC wordt gesteld op nul maar klopt dat wel aangezien het scholen buiten Diemen zijn en er nogal wat hindernissen te gaan zijn voor de juiste afstemming tussen de diverse leerplichtambtenaren? Waarom is er dan vorig jaar besloten om extra in te zetten op kwetsbare ROC-leerlingen als het cijfer nul is of is dit het resultaat van de interventie? Waarom duurt het zo lang voordat een goede samenwerking tussen de leerplichtambtenaren van Diemen en Amsterdam is bewerkstelligd? Ook samenwerken kan ad hoc zonder officiële samenwerking. Het belang van de leerling moet centraal staan. Als er nog scholen zijn die de verzuimadministratie niet helemaal in orde hebben wordt het wel hard buffelen.

GroenLinks begrijpt dat de brief aan nieuwkomers zowel in het Nederlands als in het Engels wordt gesteld. De meeste van de nieuwkomers zullen de Nederlandse taal waarschijnlijk niet machtig zijn en wellicht ook geen Engels kunnen lezen. Daarom zal de boodschap niet altijd goed overkomen en dan komt er geen respons. Hoe wordt daarmee omgegaan? Hoe probeert de gemeentelijke organisatie zicht te krijgen op welke mensen uit Oekraïne in Diemen zijn maar nog niet staan ingeschreven in de BRP? In het kader van de leerplicht ligt de focus op de kinderen daarvan zodat de organisatie deze gegevens vervolgens met het team Leerplicht kan delen. Het is een goede zaak dat de leerplichtambtenaren zich steeds meer richten op preventie van langdurig verzuim en voortijdig schoolverlaten. Helaas lijkt het erop dat ook de leerplichtambtenaren tegen de lange wachttijden bij hulpverleningstrajecten aanlopen. De aandacht voor de begeleiding van deze leerlingen door de leerplichtambtenaren kan wel ten koste gaan van de aandacht die zij aan preventie kunnen besteden. Daar komen ook de zorgen bij over mogelijke langetermijneffecten van covid. De verwachting is dat 3 speerpunten, namelijk vroegtijdig signaleren en inzetten op verzuim, administratie basisscholen meer het veld in en versterking van de samenwerking met Amsterdam goed gaan helpen om de focus op preventie verder vorm te geven.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of de leerplichtambtenaren uit Diemen wat betreft de Amsterdamse scholen daar ook kantoor houden.

Wethouder Klaasse zegt dat er altijd een spanning zitten tussen ergens vroeg bij willen zijn en privacy. Vandaar dat er wat geharrewar is over de wet die wordt voorbereid. Sinds een

paar jaar werkt de Diemense leerplicht volgens de MAS-systematiek waarbij juist die preventie heel belangrijk is. De gesprekken met de scholen zijn ook niet zo dat bij elke leerling wordt gekeken of ze wel op school zijn geweest maar wel om het goede gesprek aan te gaan van is het misschien geoorloofd verzuim omdat iemand meerdere keren ziek is geweest en of daar misschien wat achter zit want iemand kan daar op een middelbare school opnieuw tegenaan lopen. De leerplichtambtenaar kan ook de school adviseren van houdt rekening met deze leerling en misschien zou je hem of haar zo kunnen benaderen. Dat hoeft niet met naam en toenaam te gebeuren maar ook door een advies te geven. Tegelijkertijd moet ervoor worden opgepast dat het systeem niet doorslaat en dat mensen een stigma krijgen. Bij chronisch zieke kinderen kan het helpen dat de school gecoacht wordt door leerplicht van we weten dat dit in deze fase zou kunnen helpen. Het is geen bizar grote investering want het is becijferd op 40 uur in het jaar. In principe 14 afspraken van 3 uur per afspraak. Wat betreft de huisbezoeken waren er geen goede afspraken met Amsterdam. Dan gaat het vooral over de AVG. Daarvoor moest een verwerkingsovereenkomst komen. Diemen heeft dat geregeld maar het blijft dus hangen in Amsterdam. Er wordt al een paar maanden gewacht op een definitieve klap daarop en als die niet snel komt gaat het college een brief sturen naar het college van Amsterdam. In het verleden was er ook niet de capaciteit voor. Nu leerplicht weer op volle capaciteit is zou je kunnen kijken of je hier en daar iets kunt doen maar de insteek is om Amsterdam het eerste huisbezoek te laten doen. Het positieve effect van corona is dat alle scholen hebben geleerd om met Teams te werken. Voor sommige kinderen is afstandsonderwijs in een bepaalde tijd een goed alternatief maar het beleid is gericht op aanwezigheid. Soms kan het zijn dat met afstandsonderwijs iets wordt opgevangen en daar wordt nu ook landelijk onderzoek naar gedaan en hopelijk komt er een landelijk aanbod want het kan de scholen niet worden aangedaan om constant parallel te schakelen met fysiek onderwijs en voor een handjevol leerlingen daarnaast digitaal onderwijs. Op dit moment is de capaciteit inclusief de leerplichtondersteuner 2,7 fte, namelijk 3 leerplichtambtenaren en een ondersteuner. Dat is aanzienlijk meer dan het was maar bekeken wordt of dat voldoende is, ook met de nieuwe werkwijze waar veel meer wordt ingezet op preventie en niet alleen op de wettelijke taken. De samenwerking met Amsterdam is heel belangrijk omdat veel leerlingen uit Diemen op Amsterdamse scholen zitten. Veel met name middelbare scholen hebben een school gebonden leerplichtambtenaar die op school ook spreekuur houdt. Dat zijn niet de Diemense leerplichtambtenaren maar zij hebben een eerste signalerende rol. Als het een Diemense leerling betreft geldt het woonplaatsbeginsel en dan is de Diemense leerplicht aan zet. Daarom is het belangrijk dat de Amsterdamse leerplichtambtenaren de leerplicht in Diemen goed weten te vinden.

VVD vraagt of die samenwerking misschien korter of handiger kan. Begrepen wordt dat het niet anders kan omdat het landelijk zo geregeld is.

Wethouder Klaasse legt uit dat de Diemense leerlingen naar meer dan 100 middelbare scholen gaan en de Diemense leerplichtambtenaren kunnen zich daar nooit over verdelen maar ze zijn wel verantwoordelijk als er met een Diemense leerling wat aan de hand is qua leerplicht. Daarom is het belangrijk dat de school gebonden leerplichtambtenaar heel snel een signaal doorgeeft. Dan is de leerplicht van Diemen hiervoor verantwoordelijk.

VVD vraagt of het zo zou kunnen worden ingericht dat Amsterdam verantwoordelijk is voor alle kinderen die in Amsterdam op school gaan.

Wethouder Klaasse zegt dat dit zo niet is geregeld in de Leerplichtwet. Het thuiszitten in het ROC is inderdaad nul. In het verleden is het ROC door leerplicht opgepakt als daar moeten we een voet tussen de deur krijgen. Dus het blijft een speerpunt en het is moeilijk om met

een ROC die samenwerking te houden maar het is wel belangrijk omdat die leerlingen minimaal niveau 2 moeten hebben om een startkwalificatie te hebben. Er zijn geen signalen dat de taal van de brief aan nieuwkomers een probleem is omdat elke nieuwkomer een school heeft gevonden. Wellicht komt dit door hulp door bijvoorbeeld VluchtelingenWerk of dat ze inmiddels al wat Nederlands spreken en Engels is ook een wereldtaal. Als een kind niet is ingeschreven wordt daar direct actie op genomen. De absolute verzuimcijfers is nul of zit tegen nul aan. De gemeente heeft alleen maar zicht op Oekraïners die zijn ingeschreven in de BRP. Het kan ook zijn dat ze hier bij familie verblijven en denken over misschien 3 maanden ga ik terug naar Oekraïne. Dan schrijven ze zich niet in in de BRP en dat is voor de gemeente heel moeilijk om die gevallen boven water te krijgen. Dat blijft een aandachtspunt want als de kinderen hier langer zijn wil de gemeente wel dat ze naar school gaan. Overigens is ook het signaal dat veel Oekraïense kinderen hier afstandsonderwijs volgen wat gestart wordt vanuit Oekraïne en het kan ook een keuze zijn van de ouders omdat ze willen dat hun kinderen Oekraïens onderwijs krijgen omdat ze, wanneer het kan, weer terug willen. Er zijn inderdaad zorgen over de lange wachttijden bij jeugdhulp voor de kinderen die dat nodig hebben.

D66 heeft ook zorgen als het gaat om taakopvatting omdat dit bijdraagt aan werkdruk. Meerdere keren is in de raad gesproken over de hoge werkdruk bij het ambtelijk apparaat en zeker in het Sociaal Domein, dan gaat het om welke keuzes moeten worden gemaakt binnen de teams. Het is goed om te horen dat de vertraging in de huisbezoeken in ieder geval niet aan de Diemense kant zit.

PvdA vraagt wat het probleem is in de samenwerking met het ROC.

Ons Diemen zegt dat als de gemeente problemen heeft met Amsterdam te bereiken de fractie misschien iets kan betekenen.

Wethouder Klaasse geeft aan dat het ambtelijk apparaat heel korte lijnen heeft met Amsterdam. Privacy is heel belangrijk maar als het gaat om werkdruk wordt vertrouwd op de professionaliteit van de leerplichtambtenaren dat de acties die ze ondernemen bijdragen aan de doelen die ze voor zichzelf hebben. Door een investering in preventie via het gesprek aangaan met scholen denken zij in de toekomst minder tijd kwijt te zijn. Het team Leerplicht wil niet vanwege werkdruk stoppen met de bezoeken aan de scholen.

D66 heeft gelezen in het jaarverslag over een zeer verouderde werkinstructie en dat er kritisch wordt gekeken naar de taken en de werkwijze. In de professionaliteit van de leerplichtambtenaren moet dus worden meegenomen dat er wellicht andere perspectieven zijn.

Wethouder Klaasse geeft aan dat de ambtsinstructie 17 jaar oud is. Er is een nieuw format voor de ambtsinstructie. Daar wordt naar gekeken maar niet wordt verwacht dat dit gaat sneuvelen in de ambtsinstructie maar een van de speerpunten volgend jaar is kijken naar de werkzaamheden. Hopelijk is er volgend jaar voldoende rust om dat op te pakken en dat er dan een nieuwe ambtsinstructie ligt met goede keuzes en niet altijd hetzelfde doen wat je al deed. OSB is wat gestegen maar Vechtstede als grote school was iets gedaald. Per saldo zijn er veel meer leerlingen gekomen op de overige scholen. De verspreiding van de Diemense leerlingen over alle scholen is dus nog groter geworden maar afgewacht moet worden of die lijn in de komende jaren wordt doorgezet. Wat betreft het ROC. Dit komt ten dele ook de beperkte capaciteit van leerplicht. Er zijn nu 3 in plaats van 2

leerplichtambtenaren en 1 leerplichtambtenaar heeft de ROC's als taak. Hopelijk komt er daardoor meer contact met de ROC's.

5. Mededelingen portefeuillehouder

Wethouder Prins meldt dat een kleine wijziging in de portefeuilles van het college heeft plaatsgevonden. Welstand en vergunningen is verplaatst van de portefeuille van burgemeester Boog naar de portefeuillehouder van wethouder Prins. De gemeentelijke website is inmiddels aangepast.

6. Verklaring van geen bedenkingen Prinses Irenestraat 3

VVD zegt dat dit een mooie plek is om veel woningen te bouwen. Waarom worden daar niet meer woningen gebouwd? Is er overleg geweest met de eigenaar van de grond om er misschien meer woningen te bouwen? De parkeerlift zal 's nachts lawaai maken. Waarschijnlijk blijft het binnen de normen maar als je daarnaast slaapt kan dat een probleem zijn. Is daarover nagedacht?

GroenLinks is van mening dat de omgeving er op vooruit lijkt te gaan op deze manier. Bij de herontwikkeling van het perceel aan de Ouddiemerlaan 20 tot en met 22 zijn vorig jaar 5 sociale huurwoningen en 8 middeldure huurwoningen gerealiseerd. In combinatie hiermee kan de fractie instemmen met de nu voorgestelde woning aan de andere kant van het terrein.

Ons Diemen merkt op dat als een object in de openbare ruimte wordt geplaatst dat invloed heeft op zijn omgeving. Die omgeving dient er dan bij te worden betrokken zodat het object ook geadopteerd wordt. Bij één woning is participatie niet verplicht maar de initiatiefnemer heeft wel aan de bewoners een brief gestuurd. Niet bekend is wat daaruit is gekomen.

Ouderenpartij Diemen meldt dat de fractie zal meegaan met de gevraagde beslissing.

D66 vraagt of de kosten die te maken hebben met de bodemsanering in de anterieure overeenkomst zitten of dat er nog een rekening komt. Vaak zit er bij dit soort exercities rommel in de grond en moet er gesaneerd worden. Zijn er mogelijkheden om dit preventief te voorkomen? Wordt er nog gekeken naar eventuele archeologische vondsten?

Onafhankelijke Partij Diemen is blij dat het gat wordt opgevuld en dat er iets moois gebouwd gaat worden.

Wethouder Prins is verheugd met de initiatiefnemer dat die op dit stukje grond wat wil bouwen. Er is een relatie met de appartementen op de Ouddiemerlaan dat er afgesproken is dat er parkeerplaatsen zouden worden gebouwd op het stukje daarachter. Het is mooi dat dit inderdaad nu wordt gerealiseerd. Meer woningen is altijd goed maar dat hangt van de initiatiefnemer af en deze initiatiefnemer heeft gekozen voor dit concept met parkeerplaatsen en een werk-woning op deze locatie. Er zijn geluidsonderzoeken gedaan, met name rondom de liften. Die gaan niet heel diep de grond in en het valt inderdaad binnen de normen van geluidsoverlast. Participatie is inderdaad niet nodig bij het bouwen van één woning maar de initiatiefnemer heeft een brief gemaakt en gaat graag met de bewoners in de slag om uit te leggen wat er gaat gebeuren.

Ons Diemen vraagt of de brief nog moet worden verstuurd.

Wethouder Prins weet dat niet zeker maar de uitwerking van de brief en de reactie van de inwoners zijn allemaal nog lopende projecten. De kosten van de bodemsanering zijn voor de

initiatiefnemer. Dat staat in de anterieure overeenkomst. Overal kan wel wat in de grond zitten en als je dit wilt voorkomen zou de gemeente alle gronden moeten gaan onderzoeken. Dat is niet reëel. Archeologie is ook onderdeel van dit plan. Die uitkomsten moeten nog bekeken worden.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of het zo is dat als de grond zelf wordt gebruikt niet hoeft te worden gesaneerd.

Wethouder Prins heeft geen antwoord op deze detailvraag. Uiteraard zijn er gesprekken geweest met de initiatiefnemer en wat er nu gepresenteerd wordt is het plan in overleg met de initiatiefnemer.

Ons Diemen zegt dat na de verklaring van geen bedenkingen de termijn ingaat dat bewoners bezwaar kunnen maken. Ondertussen wil de eigenaar al met de bewoners gaan praten. Lopen die trajecten niet door elkaar heen? Moet die participatie niet van tevoren worden gedaan en dat dan pas de mogelijkheid is om zienswijzen in te dienen?

Wethouder Prins kan niet helemaal invullen wat de initiatiefnemer doet met de brief en de informatie aan de inwoners. Voor de initiatiefnemer is het handig om dit te doen voordat de zienswijzprocedure komt maar dat zal nog met hem worden overlegd.

GroenLinks wijst erop dat het belangrijk is dat als de initiatiefnemer contact opneemt met de bewoners het duidelijk is of op dat moment de zienswijzprocedure wel of niet loopt. Het zou het beste zijn als de brief wordt verstuurd tijdens de zienswijzprocedure mits duidelijk is dat de formele route dan bestaat op dat moment.

Wethouder Prins zegt toe dat in overleg zal worden gegaan met de initiatiefnemer hoe dit op elkaar kan worden afgestemd.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

4. Extra kredietaanvraag Project Huisvesting OBA in De Omval

Wethouder Klaasse memoreert dat de raad begin 2020 besloot om een krediet beschikbaar te stellen voor de uitbreiding van theater De Omval en om het gebouw te verbouwen zodat de OBA er een mooie plek kon krijgen. Recent is de gemeente met een fors financieel gat geconfronteerd. Dat zorgt naast trots over wat er wordt neergezet ook voor een enorme teleurstelling. Aan de raad wordt een netto krediet gevraagd van € 2.550.000. Het is niet verbazingwekkend in de huidige tijd dat een bouwproject dat al een aantal jaren loopt duurder uitvalt vanwege flink oplopende inflatie, oplopende energieprijzen, oplopende materiaalprijzen en een ontzettend krappe arbeidsmarkt. Verder was er sprake van achterstallig onderhoud in De Omval en er moesten extra ingrepen worden gedaan in de nutsvoorzieningen van het theater en het gemeentehuis. Er zijn echter ook flinke fouten gemaakt en daarvoor biedt spreker zijn excuses aan. Het oorspronkelijke krediet is veel te laag begroot. De kosten voor de architect en vooronderzoeken waren niet in de kredietaanvraag opgenomen. Verder is er in het project gewerkt vanuit verschillende vooronderstellingen over het beschikbare budget. Dat heeft ervoor gezorgd dat er én te grote uitgaven zijn gekomen én tot het uitblijven van signalen van naderende overschrijdingen. De projectbeheersing is niet adequaat geweest. Mede daardoor is al deze informatie ook pas in een laat stadium naar boven gekomen. Het project heeft niet gewerkt volgens de procedures die daarvoor in de organisatie gelden. Er is gewerkt met een externe projectleider en het

project was geen onderdeel van de in Diemen gebruikelijke projecten- en controlestructuur. Ook was de deskundigheid in de organisatie op het gebied van projectmanagement niet aangesloten. Spreker was en is verantwoordelijk voor dit project en biedt zijn welgemeende excuses aan voor de gang van zaken. Hopelijk wil ook de raad hier lessen uit trekken. Het college heeft op het moment dat het financiële beeld helder was besloten dat het prioriteit is dat de verbouwing en uitbreiding van De Omval zo snel en goed mogelijk worden afgerond. Zo kunnen de gebruikers van het gebouw maar ook andere huurders zo snel mogelijk van de nieuwe plek gebruikmaken. De tweede prioriteit is om ervoor te zorgen dat de schade beperkt blijft. Er zijn daarom direct maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat het project zich voegt naar de in de organisatie geldende spelregels. Een van de directeurs van Diemen is meteen tot ambtelijk opdrachtgever benoemd. Verder is er interne expertise en capaciteit vrijgemaakt en aan het project toegevoegd. De afronding van het project vraagt helaas ook een heleboel geld. Er wordt nu van uitgegaan dat er geen andere tegenvallers meer zullen optreden maar daar kan geen 100% zekerheid over worden gegeven. Het bedrag dat nu in totaal wordt geïnvesteerd in De Omval is wel een realistische inschatting voor een bouwproject van deze aard en omvang met uitgaven die passen bij een dergelijk project in deze tijd. Spreker is enorm geschrokken van de omvang van het benodigde extra krediet. De raad is begin vorig jaar een onvolledige kredietaanvraag voorgelegd. De raad is tussentijds niet adequaat geïnformeerd waardoor de controlerende taak niet goed kon worden vervuld. Dit verdient geen schoonheidsprijs. Behalve de eerdergenoemde maatregelen voor de korte termijn wil het college samen met de organisatie hier stevige lessen uit trekken. Na afronding van dit project zal een grondige analyse worden gemaakt en wordt gezien welke aanpassingen er nodig zijn om ervoor te zorgen dat de organisatie bij dit soort projecten voortaan wel in control is. Verwacht wordt deze analyse in het tweede kwartaal van 2023 met de raad te kunnen delen. Er is een dure les geleerd maar laat het een troost zijn dat aan het eind van de rit een mooie nieuwe voorziening voor de culturele instellingen, verenigingen en inwoners in het hart van Diemen staat.

De voorzitter memoreert dat er bij dit agendapunt een geheime bijlage is. Is het mogelijk om een eerste termijn te houden zonder hierop in te gaan en dit voor een tweede besloten termijn te bewaren? Hiermee wordt ingestemd.

PvdA is altijd een groot voorstander van geweest dat de OBA bij De Omval gehuisvest zou worden want beide voorzieningen zijn belangrijk voor inwoners en ze kunnen elkaar versterken. Een bibliotheek is een noodzakelijk onderdeel van de sociale infrastructuur en de staatssecretaris kondigde in deze week aan dat zij wil dat er in elke gemeente een bibliotheek is. Ook De Omval heeft een belangrijke functie in de sociale infrastructuur. De fractie is heel erg geschrokken van de forse overschrijding voor de verbouwing van De Omval. Dat het project meer zou gaan kosten was door de hoge inflatie onvermijdelijk. Bij het gemiddelde bouwproject kom je ook wat pech tegen onderweg en dat waren in dit geval verborgen gebreken in het bestaande gebouw van De Omval. Het is goed dat dat verholpen wordt want dat draagt bij aan de kwaliteit en de veiligheid van het gebouw. Tegelijkertijd zijn er grote fouten gemaakt die hebben bijgedragen aan de overschrijding. De kredietaanvraag was onvolledig, er was een verschil in het aanbestedingsbudget en de begroting van de bouwer en de projectbeheersing was onvoldoende. Dit zijn fouten die eigenlijk niet mogen worden gemaakt en ze kwamen pas in een heel laat stadium van de bouw naar boven. Stoppen met de bouw van De Omval is geen optie omdat je dan met een gebouw blijft zitten dat half af is en omdat je dan nog steeds niet de goede publieke voorzieningen hebt die zo belangrijk zijn. Het feit dat nu in deze moeilijke tijd waarin veel inwoners moeilijk rond kunnen komen de gemeente zoveel extra geld moet uitgeven, mede omdat er fouten zijn gemaakt, is heel erg wrang. Gelukkig kan de financiële positie van de gemeente deze overschrijding

dragen. De gevolgen van de overschrijding voor het meerjarenperspectief zijn beperkt. Er moeten lessen worden getrokken uit dit project zodat een herhaling van deze fouten in de toekomst voorkomen wordt. Verwacht wordt dat het college uitvoerig nagaat wat er mis is gegaan en zo nodig de werkwijze voor toekomstige projecten hierop aanpast.

VVD memoreert dat de fractie zich in de raadsvergadering van 18 februari 2021 al afvroeg of het verstandig was om het besluit voor de kredietaanvraag te nemen gelet op de onzekere tijden in de coronacrisis en het zich toen al manifesterende capaciteitsprobleem. Niettemin is destijds de raad voltallig akkoord gegaan. In de raadsvoordracht wordt gesproken over een voordracht van het college van 27 september 2022. Die voordracht is niet aangetroffen bij de stukken. Wel de voordracht van 29 september. Het goochelen met een datum is bij een zo'n delicaat onderwerp als dit zeker niet bevorderlijk voor het vertrouwen. We leven in een sorrycultuur waarin mensen excuses aanbieden voor door hen gemaakte fouten maar daar vervolgens geen consequenties aan verbinden en hiermee dus in feite geen verantwoordelijkheid nemen voor gemaakte fouten. Er is sprake van een te lage oorspronkelijke inschatting van te verwachten kosten, een onvolledige kredietaanvraag in 2021 en niet adequate projectbeheersing. Daarnaast wordt de gemeente met externe factoren geconfronteerd zoals schaarste aan materialen, leveringsproblemen en stijgende prijzen door hoge inflatie. Bij de onvolledige kredietaanvraag heeft het bovendien ontbroken aan uitvoeringskosten, architect- en onderzoekskosten en onvoorzien. Het is schokkend dat de wethouder hiervoor niet de volle verantwoordelijkheid neemt. Zo staat in het raadstuk dat ambtelijk noch bestuurlijk noch van de zijde van de raad de afwijkingen zijn opgemerkt. Hoe ver in detail moet de raad het college en de ambtelijke organisatie controleren? De raad moet erop kunnen vertrouwen dat de stukken die worden voorgelegd juist en volledig zijn.

D66 wijst erop dat het college wel degelijk verantwoordelijkheid neemt en een uitgebreide analyse wil uitvoeren om te kijken waar het mis is gegaan en hoe kan worden voorkomen dat het nog een keer gebeurt. Daarnaast stelt de VVD vragen die al technisch beantwoord zijn. Er is al aangegeven dat die passage zou worden aangepast.

VVD wilde dit toch vanavond aan de orde stellen want dit soort onzorgvuldigheden in stukken is niet fraai. Daar zijn al eerder verschillende voorbeelden van gezien en dit mag zeker niet voorkomen in zo'n delicaat onderwerp als dit.

D66 zegt dat dit al in alle openbaarheid is rechtgezet in de beantwoording van de technische vragen.

Ouderenpartij Diemen memoreert al 2 keer te hebben opgemerkt dat in de collegebesluitenlijsten van 20 en 27 september jongstleden in iBabs niets kan worden teruggevonden over de besluiten die genomen zijn over dit onderwerp. Die lijsten zijn niet gecorrigeerd.

VVD stelt dat de raad er niet voor is om als een soort corrector alles na te lopen. Het is aan het college om te sturen en de uitvoering in goede banen te leiden met behulp van adequate projectleiding. Het is onbegrijpelijk dat de aannemer is gaan werken met een begroting van 2,9 miljoen hetgeen niet was vastgelegd in een overeenkomst. Gebeurt dat vaker of kan de wethouder de VVD hierover geruststellen? Bij de start van het project was er geen capaciteit beschikbaar bij het team Projecten van de gemeente. De VVD had voor het risico al gewaarschuwd in de raadsvergadering van 18 februari 2021. Door het anders invullen van het opdrachtgeverschap kwam de gemeente hierdoor van de regen in de drup. Dat de juiste informatie zo laat boven water is gekomen en de omvang van het financiële gat wordt door

het college betreurd en biedt daarvoor excuses aan. Een simpel sorry zonder consequenties? Een lichtpuntje is dat het college lessen wil trekken. Er is wederom geen sprake van duidelijke taal in de stukken. Zo wordt gelezen dat een additionele interne expertise en capaciteit aan het project is toegevoegd en dat voor juridische bijstand een post van € 60.000 is opgenomen. Wat betekent dit concreet? Is dit het hele verhaal, dat is niet met zekerheid te zeggen. Zijn er nog meer kosten te verwachten? Er wordt van uitgegaan dat er zeker geen sprake is van opzettelijke misleiding of fout informeren van de raad maar er is hier wel sprake van zeer ernstige feiten. Stoppen met het project is geen optie. Welke stappen worden de komende weken gezet? Zijn er meetpunten de komende tijd en wordt de raad hierin gekend?

D66 memoreert dat de VVD altijd zegt een lerende partij te zijn maar geeft de VVD dan ook het college de ruimte om te leren van gemaakte fouten?

VVD stelt dat zeker de ruimte wordt gegeven aan het college om te leren van fouten maar er zijn hier wel heel veel fouten gemaakt. Daarom dient de raad heel gedetailleerd op de hoogte te worden gesteld van wat er de komende periode gaat gebeuren. Dus niet pas een analyse ergens in 2023 maar welke kosten krijgt de gemeente nog meer voor zijn kiezen in de komende periode want deze raadsvoordracht laat ruimte voor nog veel meer extra krediet.

PvdA constateert dat de VVD vindt dat de analyse van wat er fout gegaan grondig moet gebeuren maar vervolgens wordt gezegd dat de raad de uitkomst hiervan niet pas in 2023 moet krijgen. Echter, voor een gedegen onderzoek is tijd nodig.

VVD wil én straks een gedegen onderzoek maar de raad moet nu ook een vinger aan de pols houden om in de komende periode te weten wat de gemeente nog te wachten staat.

Ouderenpartij Diemen constateert dat het college nu wederom een niet-gespecificeerde kredietaanvraag voorlegt van 2,95 miljoen. Het college wil geheimhouding opleggen op de gespecificeerde toelichting in de bijlagen maar de fractie heeft vanmiddag gevraagd om een gedetailleerde toelichting. Het college vraagt een extra krediet voor uitgaven die al (gedeeltelijk) zijn gedaan. Het college heeft dus uitgaven gedaan zonder instemming van de raad en dat is onrechtmatig. Welke snoepspot heeft de wethouder van Financiën hiervoor gebruikt? Als het college uitgaven doet zonder een achterliggend krediet van de raad zijn de collegeleden hoofdelijk aansprakelijk voor de uitgaven. Dat is 6 ton per collegelid. Sinds wanneer heeft het college uitgaven gedaan zonder instemming van de raad en om hoeveel geld gaat het? Het gaat nu om waarheidsvinding over nalatigheid en mogelijke onrechtmatigheid. Het raadsvoorstel beschrijft de achtergronden die geleid hebben tot de tekorten maar veel is weggelaten. Er wordt verwezen naar minder ter zake doende externe factoren zoals corona, Oekraïne of het vermeende belang van de prijsstijging van heipalen die erop gericht zijn om de lezer af te leiden van de hamvraag waarom en wanneer is het echt misgegaan, in het bijzonder in dit huis. De raad kan zijn controlerende functie alleen uitoefenen op basis van feiten. Daarom zijn een aantal vragen gesteld en stukken opgevraagd. Gisteren is de begroting van de aannemer ontvangen en de overeenkomst van het bouwteam. Omdat niet alle vragen zijn beantwoord of onvoldoende zijn vanmiddag aanvullende vragen gesteld, mede naar aanleiding van de stukken die gisteren zijn ontvangen en de antwoorden worden ruimschoots voor de besluitvormende raad verwacht. Een van de vragen is wanneer het is misgegaan en had daar eerder ingegrepen kunnen en moeten worden. De raad is veel te laat geïnformeerd over de te verwachten tekorten. Dit had al ruim een jaar geleden moeten gebeuren. Uit de gisteren ontvangen begroting van de aannemer valt af te leiden dat de prijs van de heipalen 5% van de totaal som bedraagt, de

staalconstructie 7,5% en de bouwleiding 6,9%. Dat zijn geen uitzonderlijke percentages. De prijzen zijn het afgelopen jaar zeker 10% gestegen maar hout is goedkoper geworden. De begroting van de aannemer is opgesteld in augustus 2021 en het totaal sluit op 2,95 miljoen exclusief btw. Met de btw komt het totaalbedrag op 3,6 miljoen en dat is maar 3,5 ton minder dan het toen al door de raad vastgestelde krediet. In augustus 2021 hadden in dit huis de alarmbellen al af moeten gaan. Er waren ook kosten gemaakt voor voorbereiding, architect en projectleider die medio 2019 was aangesteld. Daarom had de fractie ook gevraagd naar een overzicht van alle betalingen aan architect en externe projectbegeleider vanaf 2019. Dat kan inzicht verschaffen in vanaf welke datum zonder toestemming van de raad onrechtmatige betalingen zijn verricht. Wat is de betekenis van het projectwethouderschap? Welke rol en bevoegdheden heeft een projectwethouder? Was hij voorzitter van het bouwteam? Wanneer is hij voor het eerst op de hoogte gesteld dat het misschien mis kon gaan? De fractie heeft vanmiddag gevraagd naar gespreksverslagen of e-mailwisselingen daarvan vanaf vorig jaar. Wat was de rol van de ambtelijk opdrachtgever? Welke bevoegdheden had hij? Was hij bekwaam genoeg om die rol te vervullen? In memo's en toelichtingen op de voorbereidingskredieten, door hem geschreven, en in de kwartaalbrief wordt als doel genoemd om tot een voldragen kredietvoorstel te komen. Wat aan de raad in februari 2021 is voorgelegd was onjuist, onvolledig en niet onderbouwd. De raad moet echter kunnen vertrouwen op de informatie die door het college wordt voorgelegd totdat het tegendeel blijkt. Wat was de rol van de afdeling Projecten? Had er niet opgetreden moeten worden na de weigering om het project De Omval uit te voeren vanwege capaciteitsgebrek? Dan had er gesignaleerd kunnen worden en was het logisch geweest dat het college een aanvullend krediet aan de raad had gevraagd. Wat was de rol van de gemeentesecretaris als functioneel leidinggevende van de betrokken ambtenaren? Tijdens de langdurige ziekte van de vorige gemeentesecretaris is die vervangen door 2 waarnemend gemeentesecretarissen. Die hadden kunnen en moeten optreden.

Ons Diemen vindt het jammer als in de raad ambtenaren ergens bij betrokken worden want die kunnen zich niet verdedigen.

Ouderenpartij Diemen zegt dat tot nu toe alleen maar vragen zijn gesteld. Wat is de rol van de externe projectleider die op 11 juli 2019 is aangesteld? Hij heeft dus 3 jaar facturen ingestuurd. Wat was zijn uurtarief en hoeveel uren heeft hij gefactureerd? Heeft niemand hem op zijn eigengereide optreden gewezen? Vanmiddag is een gespecificeerd overzicht gevraagd van zijn facturen. Zijn eindbedrag van overschrijding van de kosten voor projectmanagement dat in de vertrouwelijke bijlage is genoemd komt als zeer hoog over. Wat was de rol van het bouwteam? Wie was voorzitter? Hoe vaak is het team bij elkaar gekomen en waarover ging het? Vanmiddag zijn de notulen opgevraagd van het bouwteam. Waarom is de raming van de werkzaamheden van het bouwteam niet ondertekend? Wat is de rol van de Verbeterde Interne Controle (VIC). Waarom is er niet gereageerd op het rapport over het vierde kwartaal van 2021? Hadden ze ook vragen over het derde kwartaal? Waarom is er zo allerbelabberdst gecommuniceerd tussen de diverse betrokken ambtenaren en het college en te laat richting raad gezegd? Er zijn de afgelopen jaren diverse trajecten ingezet die tot doel hebben om het functioneren van de ambtelijke organisatie en de individuele medewerkers te verbeteren. Het lijkt erop dat ondanks alle goede voornemens in de praktijk een schandaal veroorzaakt kan worden door onoplettendheid en nalatigheid. Een aantal genoemde functionarissen werkt niet meer bij of voor de gemeente. Het is niet bekend of ze de bui hebben zien aankomen maar de wethouder is er nog wel en bestuurlijk verantwoordelijk.

D66 vindt de grens liggen bij dat de Ouderenpartij Diemen gaat impliceren dat mensen vertrokken zijn omdat ze de bui voelden hangen.

Ouderenpartij Diemen zou niet weten waarom dat niet mag worden gezegd.

D66 zegt dat de Ouderenpartij Diemen hiermee direct ambtenaren aanspreekt en ter verantwoording roept en dat is niet de rol die de gemeenteraad heeft.

Ouderenpartij Diemen hoort het graag wanneer het tegengesproken kan worden.

PvdA constateert dat de Ouderenpartij Diemen begint over ambtenaren die omdat ze de bui zien hangen de gemeente verlieten. Dit kan niet omdat deze mensen niet aanwezig zijn en omdat de raad absoluut niet weet waarom ze gestopt zijn.

GroenLinks zegt dat de Ouderenpartij Diemen nu heel veel vragen heeft gesteld die straks in het onderzoek kunnen worden meegenomen. Het gaat om heel veel vragen die wellicht nog uitgezocht moeten worden.

Ouderenpartij Diemen merkt op dat de raad wordt geacht een oordeel te vormen over een kwestie die heel ernstig is. De inzet van de fractie is om zoveel mogelijk feiten boven tafel te krijgen. Het raadsvoorstel is zeer bescheiden want het vermeldt heel veel dingen niet.

GroenLinks kan zich voorstellen dat op heel veel gestelde vragen nog een antwoord moet worden gevonden en daar is juist straks het onderzoek voor nodig.

Ouderenpartij Diemen wijst erop dat de fractie er probeert achter te komen wanneer het echt is misgegaan en wanneer ingegrepen had moeten worden. Dat is belangrijk om te weten want als het zo wordt afgedaan als het nu lijkt te gebeuren wordt over 2 weken een extra krediet beschikbaar gesteld met excuses en daar blijft het dan bij.

GroenLinks zegt dat er nog een heel onderzoek aankomt en vandaag zijn al 2 keer excuses gehoord. Dat is ook niet niks.

Ouderenpartij Diemen wijst erop dat een van de rollen van de raad is het controleren en daarom worden die vragen gesteld. De wethouder heeft als politiek en bestuurlijk verantwoordelijke niet het boetekleed aantrokken. Hij wijst te veel naar anderen.

D66 memoreert dat de wethouder net een open en uitgebreid verhaal heeft gehouden waarin hij aangeeft wat er is misgegaan, dat hij daar de verantwoordelijkheid voor neemt en dat hij daar zijn excuses voor aanbiedt.

Ouderenpartij Diemen constateert dat de wethouder niets anders heeft gedaan dan het raadsvoorstel samenvatten want daar stonden al excuses in. Dat hij het hier 3 keer heeft herhaald betekent niet dat hij het boetekleed heeft aantrokken want dat heeft die absoluut niet gedaan.

D66 stelt dat excuses maken wel degelijk het aantrekken van het boetekleed is. De wethouder doet dat zeer uitgebreid.

Ouderenpartij Diemen zegt dat het college alleen excuses aanbiedt en zegt dat het nooit meer mag voorkomen. Het vraagt een aanvullend krediet van 2,95 miljoen dat al grotendeels

is uitgegeven. De fractie wacht het debat, de stukken en de antwoorden op de aanvullende vragen af.

Ons Diemen merkt op dat de raad gaat over het budgetrecht en die wordt nu geconfronteerd met een voldongen feit. In de komende jaren drukt ongeveer € 73.000 op de begroting aan afschrijving en rente. Dit bedrag kan de komende jaren niet aan andere dingen worden uitgegeven. Het voordeel is dat de overschrijding niet is verdwenen in een bodemloze put. Het wordt een bezit, namelijk de vaste materiële activa nemen toe. Het vermogen van de gemeente stijgt dus en dat is weer goed voor de financiële positie. Als die € 73.000 wordt afgezet tegen de jaarlijks honderden miljoenen euro's die worden uitgegeven aan de zorg kan niet anders worden geconcludeerd dat de procedure niet de schoonheidsprijs verdient maar de gemeente kan de financiële gevolgen aan. Bij projecten die over meerdere jaren gaan zijn wettelijke eisen voor het vastleggen van een jaarverslag. Een te verwachten winst of verlies moet in het jaarverslag worden genomen. Als blijkt dat het te verwachten eindresultaat bijvoorbeeld € 20.000 is en het gereedheidspercentage 80% moet in het jaarverslag komen € 16.000 winst. In het jaarverslag van 2021 is daar niets over terug te vinden en dat betekent dat of de kosten verkeerd zijn geboekt of op verschillende projectnummers zodat het overzicht weg was. De functionaris Verbijzondering Interne Controle is het blijkbaar niet opgevallen. Het is dan ook goed dat het voornemen van het college is om dit nauwkeurig uit te zoeken. Er zijn dus in de administratie hier en daar fouten gemaakt maar er zijn meerdere oorzaken aan te geven. Het college geeft aan dat de lessen voor de organisatie en de werkwijze die uit de gang van zaken kunnen worden getrokken nader zullen worden geanalyseerd en er komt een nieuwe projectorganisatie. De stuurgroep wordt eens in de maand geïnformeerd over de voortgang. Daarnaast wordt de raad periodiek geïnformeerd. Dat zijn geruststellende voornemens.

Ouderenpartij Diemen vraagt wat Ons Diemen vindt van de overschrijding en het uitgaven doen door het college zonder dat hiervoor een krediet door de raad beschikbaar is gesteld.

Ons Diemen zegt dat er een bepaald krediet is gereserveerd waarvoor iets wordt gebouwd en als van dat budget 80% is gerealiseerd had er een signaal moeten worden aangegeven wanneer blijkt dat het bijvoorbeeld maar 40% is. Dat is niet naar boven gekomen in de administratie.

Ouderenpartij Diemen begrijpt dat Ons Diemen het met de fractie eens is dat die signalering al augustus/september vorig jaar had moeten gebeuren toen bleek dat al bijna 90% van het budget op was.

Ons Diemen merkt op dat als de administratie niet deugdelijk is het ook niet kan worden gesignaleerd. Als er bijvoorbeeld op verschillende projectnummers is geboekt kan het niet worden gezien omdat verschillende posten dan niet met elkaar in verband kunnen worden gebracht maar dat moet uit het onderzoek blijken.

Ouderenpartij Diemen vraagt of Ons Diemen nu de administratie ergens van beschuldigt.

Ons Diemen constateert dat de accountant hierover niets vermeldt in het verslag. Die heeft dat dus ook niet gezien en dan zou er kunnen worden verondersteld dat er administratief wat fout is gegaan of de facturen zijn te laat ingediend.

D66 zegt dat ongeveer 1 miljoen van de aanvullende kredietaanvraag valt te wijten aan externe factoren zoals hogere grondstofprijzen en gestegen arbeidskosten en voor de

resterende 1,5 miljoen gaat het om kosten die eigenlijk al in de oorspronkelijke kredietaanvraag hadden moeten zitten. Er zijn dingen niet goed gegaan, zowel in de raming vooraf als in de projectbeheersing tijdens de uitvoering. De gemeente moet hier lessen uit trekken zodat het bij volgende projecten niet nog eens een keer zal gebeuren. De gemeente krijgt echter wel waarvoor ze betaalt. Er zijn fouten gemaakt maar die hebben het project niet per se duurder gemaakt. Het huidige bedrag is een realistische prijs voor een dergelijk project. Het is belangrijk dat de uitbreiding nu zo snel mogelijk wordt afgerond zodat Diemenaren ook daadwerkelijk van deze voorziening gebruik kunnen maken. Het is belangrijk dat hieruit lessen worden getrokken voor de toekomst, in het bijzonder over informatievoorziening en kostenbeheersing tijdens projecten. Het college heeft aangegeven met een uitgebreide analyse te komen voor wat en wanneer het is misgegaan. Er wordt op gerekend dat die analyse net zo transparant is als de stukken die vandaag voor liggen. De gemeente kan het aanvullende krediet gelukkig goed dragen. De fractie zal instemmen met het gevraagde krediet.

Onafhankelijke Partij Diemen memoreert dat de raad indertijd een keuze heeft gemaakt voor uitbreiding van De Omval en daarvoor is 2 keer een krediet toegewezen. Een gemaakte keuze kan ook negatief uitpakken omdat de toekomst vaak altijd net een beetje anders is dan het verleden. Als wordt gekeken naar hoe een project vaak wordt uitgevoerd bij de overheid, het bedrijfsleven en ook privé ligt er vaak een grote focus op de kosten en niet op de kansen van een project. Bij de start van De Omval was er ook veel weerstand want Amsterdam ligt toch om de hoek? Het was duur en een lelijk gebouw. Ruim 25 jaar later kan worden geconstateerd dat De Omval haar plek in de Diemense samenleving meer dan verdiend heeft. Had de raad in februari 2021 ingestemd met de uitbreiding van De Omval met de nu bekende kosten? Het had iets realistischer gemogen? Stop zetten is geen optie omdat dan alle gemaakte investeringen weggegooid geld zouden zijn. Dat neemt niet weg dat het uitermate teleurstellend is dat de raad er nu pas achter komt en dat de kosten enorm zijn toegenomen. Goed is dat de wethouder de inleiding heeft gehouden en dat dit niet via de media is vernomen. De raad moet in de toekomst ook goed geïnformeerd blijven.

GroenLinks is ook verrast en geschrokken door deze extra en hoge kredietaanvraag. Het is van groot belang om het proces vanavond verder onder de loep te nemen. Het project moet worden afgerond en daarvoor is het extra krediet natuurlijk nodig. Na afronding staat er een mooi gebouw dat echt een culturele aanwinst is voor Diemen. Hopelijk wordt de bouw conform planning afgerond en kan het snel in gebruik worden genomen. Dit voorval is een uitzondering. Het is een ongebruikelijke fout en het past niet bij het college dat de raad altijd duidelijk en tijdig informeert. Het pijnpunt in dit proces is dat dit project nauwelijks de reguliere werkwijze en structuur qua projectbeheersing heeft gevolgd omdat het niet bij het team Projecten is belegd. Begrepen wordt dat ervoor is gekozen om het project bij een ander team onder te brengen vanwege onderbezetting bij het team Projecten maar niet wordt begrepen waarom hierdoor de leidraad projectmatig werken geheel is losgelaten. Hoe is dit destijds in zijn werk gegaan? Zag het college dat dit een risico was? Zo nee, waarom niet en zo ja, is er vervolgens iets ingeregeld in de werkwijze om toch belangrijke onderdelen van de reguliere werkwijze bij projecten te volgen? Is niet te makkelijk meegegaan met de werkwijze van de externe projectleider? Het komt nu over of het wel erg los is gelaten. Bij dit project moest de vinger aan de pols worden gehouden, vooral omdat een gemeentelijke organisatie korte lijntjes heeft en regulier overleg en afstemming makkelijk geregeld had kunnen worden. Heeft de gemeente iets anders gedaan omdat het project anders is belegd? Had de raad wellicht eerder geïnformeerd kunnen worden over overschrijding van het budget? In mei 2022 werd immers de rapportage Verbijzondering Interne Controle opgeleverd. In de kwartaalbrief werd geen bedrag genoemd. Had de raad niet alsnog eerder geïnformeerd

kunnen worden over de geconstateerde problemen? Een deel van de kosten van het extra krediet waren kosten die de gemeente sowieso had gehad want bijvoorbeeld de voorbereidingskosten waren niet meegenomen en de inflatie speelde een rol. Het is vanzelfsprekend dat het college dit proces gaat analyseren en hier lessen uit gaat trekken. Het is van belang dat het project eerst is afgerond zodat het hele proces vanaf het begin tot het eind kan worden geanalyseerd. Wie gaat dit onderzoek doen? Hoe gaat er worden geëvalueerd en wie zijn de betrokken partijen? GroenLinks gaat akkoord met de gevraagde beslissing maar met de vragen nog een duidelijk beeld krijgen van het proces waarbij de overschrijding te laat is geconstateerd.

Wethouder Klaasse zegt dat het inderdaad heel belangrijk is om met gemeenschapsgeld goed om te gaan, zeker in deze moeilijke tijd. Als de gemeente dit project goed had gedaan was ze echter ook dit bedrag kwijt geweest. Echter, dan had de organisatie het eerder geweten en zeker al bij de start van het project. Als destijds tegen het krediet was gestemd werd eigenlijk gestemd tegen deze hele voorziening want er kan niet van worden uitgegaan dat bouwkosten et cetera nog erg teruggelopen. Het zal in de komende jaren alleen maar verder oplopen maar het was misschien wel slimmer geweest om het 2 jaar eerder te starten maar dat is achteraf redeneren. In de raadsvoordracht stond eerder het idee dat het gedateerd was op 27 september want alles was erop gericht om het besluit op die datum te nemen maar er zat zoveel druk op dat er uiteindelijk een extra collegevergadering heeft plaatsgevonden op 29 september en dat is dus de juiste datering. Zo staat het ook in iBabs maar de stukken zullen worden aangepast op 29 september. Er is heel hard gewerkt in september om alles in orde te krijgen en de stukken te schrijven en bij dit soort grote onderwerpen kan het zijn dat het college op een ander moment bij elkaar komt. De 'van de zijde van de raad' zal worden geschrapt. Er is ambtelijk en bestuurlijk niet de aandacht aan gegeven en daar hoeft niet specifiek de raad bij te worden benoemd. De gemeente werkt wel vaker met een bouwteamovereenkomst. Bij het project van het sportpark is dat bijvoorbeeld goed uitgekapt maar het komt voor dat na een bouwteamovereenkomst samen met de aannemer wordt gekomen tot een andere prijs die hoger ligt en dat is hier ook gebeurd. Het beeld was dat dit toch binnen het project was maar dat kwam vanwege een ander uitgangspunt van de externe projectleider die een ander beeld had van het krediet wat hij tot zijn beschikking had. Het is niet met zekerheid te zeggen of er niet nog meer kosten zijn te verwachten maar in de maand september en ook de maanden daarna is er keihard gewerkt door de ambtelijke organisatie. Het college heeft de projectstructuur in no-time weer opgetuigd met een directeur als ambtelijk opdrachtgever en met extra capaciteit vanuit de afdeling Projecten. Heel snel is alles doorgelicht en nu is het beeld dat alles boven water is maar dit kan nog niet met 100% zekerheid worden gezegd. Het college wil het heel snel analyseren maar eerst moet het project in zijn geheel zijn afgerond en de verwachting is dat het eind eerste kwartaal 2023 is afgerond. Dan wordt in het tweede kwartaal gekomen met de geleerde lessen. Als er tussentijds iets te melden is wordt dat gelijk met de raad gedeeld maar de looptijd van dit project is niet bijzonder lang meer en het zal dus niet heel vaak zijn. De Ouderenpartij Diemen heeft recent nog veel aanvullende vragen gesteld die nu niet allemaal kunnen worden doorlopen. Een belangrijke vraag voor die fractie is wanneer al die uitgaven zijn gedaan en wanneer is de projectwethouder in het rood gaan werken. Er wordt al inmiddels in het rood gewerkt en als rekening wordt gehouden met alle verplichtingen die zijn aangegaan zullen die ook nog moeten worden betaald en komt het dus nog verder in het rood. Daarom wordt nu ook deze extra kredietaanvraag aan de raad voorgelegd om daar een rechtmatige uitgave van te maken. Als de raad niet instemt met deze extra kredietaanvraag wordt het inderdaad een onrechtmatige uitgave en dat zal ook gevolgen hebben voor de goedkeurende verklaring van de accountant.

Ouderenpartij Diemen constateert dat de wethouder toegeeft dat die al geruime tijd in het rood werkt en onrechtmatig handelt.

Wethouder Klaasse zegt dat daarom de extra kredietaanvraag wordt gedaan. De inschatting is dat het ongeveer sinds deze zomer het geval is. Het college had eerder moeten constateren dat naar het rode gebied werd gegaan. Dat is niet gebeurd en dat is de fout geweest maar pas sinds de zomer grofweg is het rode gebied ingegaan en dat is de reden dat nu snel moet worden gehandeld want anders is er sprake van een onrechtmatige uitgave en dat wordt bij deze hersteld.

Ouderenpartij Diemen is van mening dat vanaf augustus 2021 het nodige mis kon gaan. De wethouder moet voorzichtig zijn met de bewering dat het pas deze zomer mis is gegaan want het onderzoek kan anders aantonen. De VIC heeft er al in het eerste kwartaal vragen over gesteld.

Wethouder Klaasse legt uit dat het 2 jaar geleden al is misgegaan omdat niet alle kosten in het krediet zijn gekomen. Vanaf het moment dat de raad het besluit heeft genomen werd al 1 miljoen achtergelopen op schema en misschien wel 1,5 miljoen als onvoorzien een beetje vriendelijk was ingeschat. De onrechtmatige uitgaven zijn niet gaan lopen bij het begin van het project. Het zijn allemaal kleine postjes die zich opstapelen en op een gegeven moment wordt pas boven die 4,5 miljoen uitgekomen. Daar zit het project de laatste maanden boven en daarom moet de raad nu ook heel snel dit besluit nemen want anders is er straks 7 miljoen uitgegeven terwijl er maar dekking is voor 4,5 miljoen.

Ouderenpartij Diemen vindt dat dit veel eerder had moeten en dat het college hiermee veel te laat is.

Wethouder Klaasse zegt dat het college hier inderdaad te laat mee is maar de organisatie is eigenlijk al 2 jaar te laat. Het meest erge is dat aan de raad een onvolledige kredietaanvraag is voorgelegd en daarmee wellicht de afweging van de raad is beïnvloed want de vraag is of de raad ook ja had gezegd tegen de verbouwing van het cultureel centrum voor 6 miljoen. Dat is datgene wat spreker ook bijzonder spijt.

Ouderenpartij Diemen merkt op dat de raad inderdaad ook had moeten opletten. Het is gebruikelijk dat wanneer er een kredietaanvraag wordt gedaan er al een post van 20% onvoorzien is en 21% btw. Dat had de fractie kunnen signaleren maar er is vanuit gegaan dat het college de informatie te goeder trouw had verstrekt en in die zin is het vertrouwen ook wel beschaamd.

Wethouder Klaasse benadrukt dat hij die informatie zeker te goeder trouw heeft gegeven. Er is daar echter een fout gemaakt en de fout is gemaakt omdat niet de projectenstructuur is gevolgd, dat niet volgens de spelregels in dit huis het project gevolgd is. Dat zit hem vooral in de combinatie van een externe projectleider en een ambtelijk opdrachtgever die geen link heeft met het projectteam. Sinds augustus jongstleden is het projectteam betrokken en dat is veel te laat.

Ouderenpartij Diemen stelt dat de vraag ging over het bouwteam.

Wethouder Klaasse zegt dat de Ouderenpartij Diemen ook de afdeling Projecten heeft genoemd.

Ouderenpartij Diemen memoreert dat de wethouder eerder heeft gesteld dat wanneer het projectenteam het wel had behandeld de gemeente net zo duur uit was geweest. Dat is echter een stelling die nergens wordt onderbouwd. De vraag is of het projectenteam net zo duur zou zijn geweest als de externe projectleider.

Wethouder Klaasse zegt dat het projectenteam een betere inschatting had kunnen maken van het krediet omdat die de spelregels kent. De externe projectleider heeft ervaring met het bouwen van bibliotheken maar niet voor een gemeente. Daar is het misgegaan in combinatie met een ambtelijk projectleider die niet aangehaakt is met het team Projecten. Dat laat onverlet dat spreker als projectwethouder de bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt hiervoor maar hij was pas in een laat stadium op de hoogte van het feit dat er echt een grote overschrijding was.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of de kosten nog hoger worden door de analyse die gemaakt gaat worden.

Wethouder Klaasse zegt dat er vooral ambtelijke capaciteit en de aandacht van de directie gaat naar het onderzoek. Dat brengt natuurlijk kosten met zich mee maar het is heel belangrijk dat het zo gebeurt om in het vervolg dit soort dingen te voorkomen. De VIC is de Bijzondere Interne Controle. De VIC heeft uiteindelijk nog wel iets boven water gekregen maar dat is in een relatief laat stadium doorgedrongen tot de andere delen van de organisatie. Dat is ook iets waarnaar moet worden gekeken. Er moet in zijn geheel worden gekeken naar het proces en hoe wordt omgegaan met input vanuit de VIC want de VIC is belangrijk als intern auditmechanisme.

Ons Diemen gaat ervan uit dat op meerdere punten in de projectadministratie dingen mis zijn gegaan want anders was de signaalfunctie al in 2021 gekomen. Dan had de VIC het waarschijnlijk ook veel eerder gezien.

Ouderenpartij Diemen zegt dat het goede is dat de VIC het vierde kwartaal heeft onderzocht en daar vragen over had. Toen moest de eerste paal nog in de grond gaan.

Ons Diemen merkt op dat de VIC toen een kleine overschrijding had gezien en dat ging met name over de houten gevel.

Ouderenpartij Diemen heeft gelezen dat de VIC vragen heeft gesteld over het vierde kwartaal die eerder dan in mei 2022 niet zijn beantwoord.

Ons Diemen zegt dat dit ging over een kleine overschrijding en niet over miljoenen.

Wethouder Klaasse geeft aan dat de projectenadministratie goed tegen het licht moet worden gehouden. Daarnaast de communicatieprocessen, onder andere vanuit de VIC. Dat is een onderdeel van de analyse die moet worden gemaakt. De projectorganisatie is vanaf september helemaal opnieuw opgetuigd met een tweede projectwethouder erbij en een directeur als ambtelijk opdrachtgever met extra capaciteit vanuit het team Projecten en een stuurgroepenstructuur zoals dat eigenlijk hoort maar waar de externe projectleider niet gewend was om mee te werken. Spreker heeft tijdens het proces onvoldoende aangegeven dat hij behoefte had aan die structuur en dat is een van de onderdelen waarom het mis is gegaan.

Ouderenpartij Diemen merkt op dat het aanstellen van een tweede projectwethouder niet bekend was bij de raad.

Wethouder Klaasse zegt dat het hier gaat om de interne structuur maar de raad is er nu mee bekend dat er twee projectwethouders op De Omval zitten vanwege de aangepaste projectstructuur die eind september is vastgesteld.

Ouderenpartij Diemen merkt op dat nog steeds de 2 dezelfde besluitenlijsten van die 2 vergaderingen in september in iBabs staan en die zijn niet gecorrigeerd. Daar staat niets in over dit agendapunt

Wethouder Klaasse meldt dat moet worden gekeken bij 29 september.

Ouderenpartij Diemen geeft aan dat 29 september niet eens in iBabs staat.

Wethouder Klaasse stelt dat dit bij hem wel in iBabs staat maar daar zal even in gezamenlijkheid naar worden gekeken. Dit is makkelijk op te helderen. Natuurlijk is dit een geval op zich en dat komt omdat de leidraad projectmatig werken helemaal is losgelaten, onder andere door de bezetting. Tegelijkertijd moeten er natuurlijk lessen worden getrokken voor de toekomst. Het college heeft de directie gevraagd om een analyse te starten en alle betrokkenen zullen daarbij worden meegenomen, de externe opdrachtgevers, de aannemer, de externe projectleider en er zal worden geanalyseerd vanuit het perspectief van het projectenteam. Die kan het beste beoordelen hoe de projectenleidraad in Diemen het beste kan worden gevolgd van waar is het hier misgegaan, waar zit de ruimte tussen wat er gebeurd is en wat er had moeten gebeuren en hoe kunnen we ervoor zorgen dat het niet nog een keer gebeurt. Een aantal vragen van de Ouderenpartij Diemen zouden direct kunnen worden beantwoord maar het kan ook allemaal schriftelijk worden beantwoord. Er waren nogal wat gedetailleerde vragen gesteld, onder andere over alle betalingen. Er wordt nu al in het rood gewerkt en het is de vraag of dit wel juridisch mag. Sowieso wordt het gedaan onder geheimhouding maar er zal nog worden uitgezocht of dit juridisch kan.

Ouderenpartij Diemen zegt dat alle facturen kunnen worden gescand en dan worden opgestuurd of er wordt een maand- of kwartaaloverzicht gemaakt van de subtotalen en eventueel de mogelijkheid om hier de facturen in te zien.

Wethouder Klaasse meldt dat de suggestie wordt meegenomen voor het uitzoeken om antwoord te geven op de vragen zodat de Ouderenpartij Diemen daar iets mee kan. Deze fractie heeft ook nog geïnsinueerd dat er bewust zaken worden verschoven in de discussie met Ons Diemen.

Ouderenpartij Diemen wilde zich juist distantiëren van de indruk die Ons Diemen wekte alsof er dingen verschreven zouden zijn want dan heb je helemaal te maken met ambtenaren die hun werk onrechtmatig uitvoeren maar daar wordt niet vanuit gegaan. Een fantasieverhaal over verkeerde boekingen gaat er niet in.

Ons Diemen heeft enkel aangegeven dat het een opeenstapeling van fouten is geweest met verschillende factoren en daar moet de Ouderenpartij Diemen niet iets anders van maken.

7. Verordening voor de gemeentelijke adviescommissie voor de ruimtelijke kwaliteit

Dit voorstel is verdaagd.

8. Sluiting

De voorzitter sluit de openbare vergadering om 22.19 uur en schorst vervolgens de vergadering voor 5 minuten.